

Predikan av Jenny Arnerlöf – Jesu dop – 2025

För drygt tio år sedan fick en kanadensisk skulptör uppmärksamhet världen över tack vare konstinstallationer han gjorde med namnet "Hemlös Jesus". Statyn består av en person som ligger på en bänk med ett täcke över allt förutom fötterna som har varsitt spikhål – det enda tecknet som signalerar att figuren under täcket är Jesus. Statyn finns nu på åtminstone elva olika platser runt världen men initiala reaktioner varierade. På den första platsen där konstverket installerades uttryckte en del människor att "det är en förolämpande skildring av Guds son". Reportage om reaktioner till *Hemlös Jesus* gör tydligt att även människor som accepterar att Jesus är helt mänskligt och helt gudomligt vill sätta gränser för hur mänskligt Jesus får vara. Det är inget nytt fenomen. Bristande eller undermålig förståelse av Jesu identitet, natur och verk har funnits sedan kyrkans tillkomst. Det finns en urgammal föreställning om att gudomliga väsen inte är mottagliga för jordiskt lidande. Som om kontakten med det jordiska förminskar det gudomliga. Uppenbarligen lever föreställningen kvar i vår tid.

Första Johannesbrevet, som dagens episteltext hämtades från, är en tydlig undervisning för kristna som behövde ta ställning till ett budskap som avvek från evangeliernas budskap att i Kristus möter vi Gud i en människa. Vi ska inte gå in på alla irrläror som har cirkulerat om Jesu väsen och person under seklerna, men epistelns författare¹ vill att människor som dras till Jesus ska förstå djupet av Jesu mänsklighet. I Jesus har Gud låtit sig utsättas för den lägsta nivån i vår förkroppsligade existens. Dopets vatten och korsets blod vittnar om Jesu seger över kaosmakterna och Döden och gör på så sätt nytt liv möjligt för alla som tror på honom. Sakramenten, dop och nattvard, vittnar om kraften att ge liv genom Jesu död. (I protestantisk

¹ Förmodligen Johannes den äldsta, en lärning till lärjungen Johannes.

tradition har vi två sakrament – dop och nattvard – som är ett fysiskt tecken på Guds närvaro. Ordet finns inte i Bibeln men är en del av Kyrkans lära och tradition) Johannesbrevet behövde noga understryka att det inte bara var Guds fina ord i bekräftelsen av Jesus när han döptes som vittnar om sanningshalten i hans lära. För att kunna följa Jesus, och formas av hans liv och lära, behöver vi även acceptera att hans död var nödvändig och på riktig. Den gjorde något som ingen annan människas död kan göra eller har kunnat göra. Hans död försonade världens synd. Men även om ingen av oss hade varit syndiga, hade Jesu död varit nödvändig för att bryta Dödens makt över oss. Hans eget dop var ett uttryck för det solidariska sättet som han skulle ta på sig vår synd och död. Han lät sig sänkas ner i Jordan flödets vatten i solidaritet med alla de nyfödda pojarna som kastades i Nilen; deras unika liv har också blivit symboler för alla världshistoriens oskyldiga offer. Jesus sänktes också ner i vattnet för farao, som på sikt drunknade tillsammans med sin armé så att Israeliterna räddades från slaveriet under Moses ledning. Som gossebarnen representerar världens oskyldiga offer står Farao för alla styvnackade förövare.

Så mycket kan sägas om den vackra berättelsen om barnet Moses räddning från vattnet. Kanske är det viktigaste som bör påpekas idag är hur en till synes hopplös tid präglad av fruktansvärt förtryck bjöd på så många möjligheter för relativ maktlösa människor att jobba tillsammans för det goda. I Faraos egen familj fanns det någon som trotsade hans onda befallning och jobbade för det goda. Floden som skulle användas som ett instrument för döden blev ett medel för Moses räddning. En liten flicka från en förtryckt familj fick agera rådgivare till en kvinna med mer makt. Gud var aktiv i Moses berättelse på sätt som inte var helt uppenbart – det kräver tro för att kunna se att Guds favorit sätt att vara aktiv på i världen är

genom människor som från världens perspektiv är maktlösa. Det kräver tro för att se att Gud vill vara aktiv i världen genom människor som du och jag. Fast, exakt vilken tro är det som krävs? För det måste vi återvända till episteltexten.

Första Johannesbrevet säger att vi ska tro på vattnets, blodets och Andens vittnesbörd. Vattnet och blodet är mänskliga vittnesbörd. Den som känner evangelierna förstår att det är så i dubbel mening. För vi har ju berättelserna om Jesu dop och om korset i alla fyra evangelier. Men utöver det finns berättelsen i Johannesevangeliet om vattnet och blodet som flödade fram från Jesu sida när en soldat stack upp Jesu sida med en lans för att bekräfta att han var död. Det är Johannesevangeliets sätt att säga att hans död var och är en källa till liv. Hur får vi del av det livet? Genom att tro. I versen efter den händelsen står det "Den som såg det har vittnat om det *för att också ni skall tro*; hans vittnesbörd är sant, och han vet att han talar sanning." (Joh 19:35)

Sanning har en gudomlig egenskap. Episteln menar att det sanna mänskliga vittnesbördet inte är ensamt utan det stöds av Guds vittnesbörd genom den heliga Anden, sanningens Ande. Enligt episteln vittnar Anden i varje människas inre för att dra oss till Kristus. Anden vill dra alla människor till Kristus för alla människor har skapats för att blomstra och leva i gemenskap med Gud. Strax efter berättelsen om Jesu dop ger Lukasevangeliet Jesu släkttavla. Till skillnad från släkttavlan i Matteusevangeliet, som härleder till Abraham, tar Lukas oss hela vägen tillbaka till Adam, den första människan. Det är hans sätt att förklara att Jesu död inte bara är för Guds utvalda folk. Hans liv, död och uppståndelse är för alla människor; det var en omstart för hela skapelsen.

Oavsett våra omständigheter, kan vi påbörja en nystart när som helst på dygnet, när som helst under året i alla livets skeden. Vi kan och bör vara som folket som var fyllt av förväntan och sökte sig till Johannes Döparen ut i vildmarken. Johannes budskap till folket är lika sant idag för oss som det var för hans första åhörare. När vi tar Andens vittnesbörd om Jesus till oss, och förenar oss med Kristus genom dopets och nattvardens sakrament går Guds Ande aktiv i våra liv på djupet. Sanningens heliga Ande leder oss genom den ständigt pågående processen som är helgelse: arbetet att snida eller mejsla fram Kristi avbild i oss. Över tiden blir avståndet mellan världen som den är och världen som Gud vill att den skall vara mindre.

Den stora frågan som vi ställs inför idag är vilka vittnesbörd du hör i ditt inre? Vi hör alla olika röster inombords vid olika tillfällen och det är viktigt att förstå hur man urskiljer vad som är av den heliga Anden och vad som inte är värt att lyssna på. Röster med ett självförnedrande eller hopplöst budskap skall ignoreras. Det inkluderar allt som får dig att tvivla på att Guds kärlek i Kristus är tillräcklig för att rädda och förvandla dig. Den heliga Andens röst och vision präglas alltid av hopp.

Anden kan visa oss vårt behov av förändringar som kan verka smärtsamma och även omöjliga från ett mänskligt perspektiv, men Andens visioner präglas alltid av ett glödande hopp. Ett hjärta som är förunderligt varmt av nya möjligheter som metodismens grundare prästen John Wesley upplevde det. Om du känner ditt hjärta förunderligt varmt, överraskad av glädje och fylld med en längtan efter blomstrande liv och vitalitet, "förhärda inte era hjärtan" som det står i Hebreerbrevet 3:15. Om du inte är döpt, är Andens vittnesbörd en kallelse att låta dig förenas med Kristus både genom dopet och nattvardens heliga måltid.

Ni som är redan döpta, kom ihåg att dopet viger oss in i ett liv där förnyelsens möjligheter är outtömliga. Gud har välkomnat oss till ett liv som är fyllt av hoppfulla möjligheter och ingjutet med mod att agera på hoppfulla sätt. Vårt hopp och mod vittnar om den förnyade världen som kommer. När du känner att du har glömt din djupaste identitet, försök inte hitta dig själv. Vänd ditt fokus till Jesus och be om liv i hans namn på nytt. Det är hans glädje att rädda alla som ropar från kaosets hot och när världen störtar samman är han vårt liv. Amen.